

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. תקינו הכי ביום פלוני מיאנה פלונית בת פלוני באנפנא1
- ב. אי זהו מיאון... אפילו שיגרה בעלה אצל חנוני להביא לו חפץ משלו ואמרה אי אפשי בפלוני בעלי אין לך מיאון גדול מזה ... ועמדה ונתקדשה ... קידושיה הן הן מיאונה2
- ג. בעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה ומיטמא לה כללו של דבר הרי היא כאשתו לכל דבר אלא שיוצאה במיאון.....3
- ד. הממאנת באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו.....4
- ה. ולא פסלה מן הכהונה.....4
- ו. נתן לה גט הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה.....4
- ז. הממאנת באיש ונשאת לאחר וגיירשה לאחר ומיאנה בו לאחר וגיירשה זה הכלל כל שיוצאה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו.....5
- ח. כשם שאסורה לו כך אסורה לאחין ... גזירה אחיו אמו הוא.....6

דף קח.

א. תקינו הכי ביום פלוני מיאנה פלונית בת פלוני באנפנא

השנים שמיאנה¹ בפניהם, כותבין לה גט מיאון וחותרמין בו ונותנים לה לראייה בעלמא, אבל אינו כגט גירושין להיות נתינתו מגרשה.

לפיכך אינו צריך לא כתיבה לשמה, ולא מסירה בפני עדים, ולא שום דבר ממשפטי גט הגירושין, וגם אין כותבין בו לשון של טופס הגט כדי שלא יראה כגט גמור ויבא להחליפו בגט לכתוב לשון הגט ג"כ בלשון הזה ויבואו לגרש בו אשה, ועוד כשיראו בו לשון גט ממש ואמרו שהיתה כאשתו ממש, ויבואו לאוסרו בקרובותיה או היא בקרוביו ואמרו אין קידושין תופשין בהן, לפיכך לא יעשו בו שום מעשה ממעשה הגט, שאינו אלא כמעשה ב"ד.

וזוהו נוסחו:

בכך וכך בשבת בכך וכך לירה פלוני שנת כך וכך למניין שאנו מניין לבריאת עולם מיאנה פלונית בת פלוני בפנינו ואמרה אמי או אחי הטעוני וקדשוני (אם היא מקודשת) או השיאוני (אם היא נשואה) ואני קטנה לפלוני בן פלוני והשתא גיליתי דעתי קדמיכון דלא צבינא ביה ולא קאמינא עמיה והשתא בדקנו פלונית ואתבריר לנא דעדיין קטנה היא וכתבנא וחתמנא ויהיבנא לה להיות לזכות ולראייה בידה ע"כ.

¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קנה ז

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

וכבר התבאר לעיל דף קו. שאלו שממאנת² בפניהם צריכין שיכירו אותה³, ואת בעלה⁴, ודוקא לכתחלה אבל דיעבד אפילו אינן מכירים הבעל רק האשה סגי, שמסתמא לא מיאנה אלא בבעלה, ועריך שיתברר להם שהיא קטנה.

ומכיוון⁵ שנתבאר שבעת המיאון צריך שיכירו אלו שמיאנה בפניהם את האשה ובעלה לכן כל מי שיראה שמיאנה בפני שנים יכול לכתוב לה גט מיאון להתירה אף על פי שהוא אינה מכירה, שודאי הכירוה אותם שמיאנה בפניהם⁶.

ב. אי זהו מיאון... אפילו שיגרה בעלה אצל חנוני להביא לו חפץ משלו ואמרה אי אפשרי בפלוני בעלי אין לך מיאון גדול מזה... ועמדה ונתקדשה... קידושיה הזן מיאוניה

והמיאון⁷ הוא שתאמר בפני שנים אי אפשרי או אין רצוני⁸ בפלוני בעלי זה⁹, או אי אפשרי או אין רצוני בקידושין שקדשני אמי ואחי, ואפילו לא אמרה

² שו"ע ונו"כ קנה ה

³ מחמ' החשש שמא יש עוד קטנה שהשיאו אחיה ורמאי זה פתה קטנה שאין אנו מכירין ויחליף את שמה בשם קטנה הנ"ל ויפת' קטני' הנ"ל אחר שתגדיל אצל הראשון שתאמר שמיאנה בקטנות וגט מיאון יתן לידה.

⁴ רמב"ם והקשו עליו הרשב"א ושו"פ בעלה ל"ל הכרה דאפילו אין זה בעלה אין בכך כלום דהא ממאנת אפילו שלא בפניו ומה לה לשקר תמאן בו בכ"מ שהוא בשלמא באשה חיישין דילמא מיית' לה ומפקא קרובים להמיאון וירתה לה וכ' הר"ן ואפשר שאף הרמב"ם התמיר לכתחילה. ביאור הגר"א שם יט

⁵ קנה שם

⁶ אולם עיין ב"ש שם יא הקשה בש"ס איתא ב' גירס' בפ' מצות חליצה דף ק"ו לרבא דאמר כותבין גט מיאון אף על פי שאין מכירין לגירס' דידן איתא ולא חיישין לב"ד טועין כלומר לא חיישין שמא הב"ד אשר מיאנו בפניהם טעו ולא היו מכירין ולגירס' התו' אית' חיישין לב"ד טועין כלומר אלו אשר מיאנו בפניהם צריכים שיהיו מכירין אותה דאם לא יהיה מכירין אותה חיישין לב"ד טועין אשר ישמעו המיאון יסמכו עליה' ובפ"י י"ג דף קל"ח איתא שכ"מ שאמר מנה יש לו אצל פלוני העדים כותבין אף על פי שאין מכירין ולא חיישין לב"ד טועין שמא יסמכו על העדות כי ב"ד בתר ב"ד לא דייקו ויבוא לסמוך במיאון על הב"ד אשר מיאנו בפניה' אבל לא חיישין שיסמכו על העדים אשר יכתבו דברי השכ"מ כי עדים דייקו, לפ"י אליבא דהלכתא דמיאון סגי בפני שנים והיינו עדים תו לא חיישין דהב"ד יסמכו עליהם למה אמר רבא אין ממאנין אא"כ מכירין מ"ש מיאון ומ"ש צוואת שכ"מ ואפשר רבא ס"ל לכתחלה בעינן ג' במיאון ולזה אמר חיישין לב"ד טועין מ"מ נשמע אם המיאון בפני ב' יש לחוש שמא לא היה מכירין א"כ קשה איך פסקו בפשיטות כל מי שיראה שמיאנה בפני ב' יכול לכתוב הא בפני שנים יש לחוש שמא לא היה מכירין וא"י איך כל האחרונים לא שתו לבם לזה. ועיין בית מאיר שם מה שתירין

⁷ שו"ע ונו"כ שם ג

⁸ רמב"ם הלכות גירושין פרק יא הלכה ח

⁹ ודוקא כשהלשון מבורר שבאה למאן על הקידושין, אבל אם אפשר להסתפק שמא כוונתה למאן במעשה אחר, שלא יהיה בכח בעלה לעשותו, כגון שניתן לפרש שאין רצוני שיהיה לבעלי כח בנכסי וכדומה אין להתירה על ידי זה. ע"י מבי"ט ח"ג סוס"י נד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

כלום אלא הלכה ונתקדשה לאחר כשהיא קטנה אף על פי שהיתה נשואה לראשון קידושיה לשני הם הם מיאונה.

ואפילו היו אורחין¹⁰ מסובין בבית בעלה והיא עומדת ומשקה עליהן ואמרה איני רוצה בפלוני בעלי הרי זה מיאון שהרי מיאנה בפני שנים, ובדיעבד אין צריך בית דין, אולם אם מיאנה בפני אחד אינו מיאון כמבואר לעיל דף קז. וי"א¹¹ שאף אם מיאנה בפני חנווני ששיגרה בעלה אצלו כדי להביא לו חפץ משלו, על אף שהוא מיאון בפני אחד, מיאונה מיאון.

ואפילו כשבעים היא רוצה בו, אלא שמחמת סיבה שאינה שייכת לאישות היא ממאנת בו, חשוב מיאון

ג. בעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה ומיטמא לה כללו של דבר הרי היא כאשתו לכל דבר אלא שיוצאה במיאון

קטנה¹² הממאנת אין לה כתובה מנה ומאתים, שלא תקנו לה חכמים כתובה שתצא, אבל יש לה תוספת, כיון שנשאה ולא התנה, שידע מתחילה שיכולה למאן ובכל זאת כתב לה, מתנה זו בשביל חיבת ביאה כל זמן שהיא עמו¹³.

וכל זמן שלא מיאנה הרי היא כאשתו, שבעלה זכאי במעשה ידיה ובמציאותה וחייב במזונותיה ובפדיונה כל זמן שהיא תחתיו, אבל אם הלך למדינת הים ולותה ואכלה או לותה לצורך פדיונה ועמדה ומיאנה אינו חייב לשלם אף על פי שאכל פירותיה, ואפילו הם בעין עדיין שליקטן ומונחין ברשותו קנאם ואינו צריך להחזירן.

¹⁰ רמב"ם הלכות גירושין פרק יא הלכה ח

¹¹ דעת רש"י ולכאורה הרמב"ם למה השמיט רבינו בבא זו שהוא חרוש גדול יותר מהא דיתר על כן אפילו אורחים. ויש ליישב דברי רבינו דסובר כדעת הר"ח שהביא הריטב"א אפילו בדיעבד בחד לא הוה מיאון ואותו הזוג מכשירין בשנים דוקא וסבר הא דאמר ר"י בר"י יתר על כן אפילו שיגרה אצל חנווני חולק על אותו הזוג דמצריכין שנים דוקא וע"כ השמיט רבינו הא דר"י בר"י. ע"כ השמיט רבינו בבא זו, תשו' שער אפרים סימן קי"ב, וכ"כ במעשה רוקח. עוד יש ליישב דברי רבינו לפי מה דמבואר בב"י סי' קנ"ה דהעדים שמיאנה בפניהם צריכין לידע שהיא קטנה וכמו כן י"ל דס"ל לרבינו והוקשה לו בברייתא כי לפום רהיטא נראה דהחנוני יושב לפי תומו בחנותו ומעולם לא חקר על שנותיה ע"כ השמיט רבינו בבא זו, תשו' שער אפרים שם יעו"ש באורך

¹² שו"ע ונו"כ שם י

¹³ משא"כ במנה או מאתים שאין כותב לה מדעתו מתקנת חכמים. ט"ז שם

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ד. הממאנת באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת

בקרוביו

הממאנת, לאחר המיאון אין הממאנת חשובה כגרושה מבעלה, ודינה כדין מי שלא נתקדשה מעולם, שבמיאונה עקרה את האישות למפרע.

לפיכך הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו, שהרי לא היו קידושי קידושי מעולם שבמיאונה עקרתו, ואינה צריכה להמתין אחר המיאון ג' חדשים מלהנשא משום הבחנה, שהרי היא עודה קטנה ובודאי אינה מעוברת¹⁴.

ה. ולא פסלה מן הכהונה

קטנה¹⁵ שמת אביה ונתקדשה ומיאנה בבעלה, מותרת לכהן, שלא היו קידושיה קידושי בעודה קטנה. ואם גירשה בעלה בעודה קטנה, אף על פי שאינה צריכה לגט ואין בגט כלום דבלאו הכי היא יכולה לצאת במיאון, אפילו הכי אסורה לכהונה מדרבנן דהא יצא עליה שם גרושה. ואם אחר שגירשה החזירה בעודה קטנה ומיאנה בו, מותרת לכהן שהמיאון מבטל הגט.

ולא רק כשהחזירה הוא אחר שנתגרשה ומיאנה בו שמותרת, אלא אפילו ניסת לאחר אחר שנתגרשה בעודה קטנה ומיאנה בו מותרת לכהן, ואף על גב דקיימא לן שמיאון חברו אינו מבטל את גיטו, היינו לענין שאם מיאנה בשני לא תחזור לראשון¹⁶. ויש אוסרין¹⁷, שכיון שאמרו רבנן מיאון של חברו אינו מבטל את גיטו, לא פלוג רבנן ולכל ענין אמרו כן.

ו. נתן לה גט הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו

ופסלה מן הכהונה

¹⁴ אף על גב דגבי גירושין צריכה להמתין אפילו קטנה, שאני גירושין דשייכי ג"כ בגדולה ולא פלוג רבנן, אבל מיאון אין שייך אלא בקטנה ואין שייך הבחנה, ולא גזרו מיאון משום גירושין

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם וסי' ו ב

¹⁶ דעת הטור ומעמא דגזרו ביה רבנן, משום דמכרת ברמיוותיו ובקריעותיו היישנין דלמא אול ומשבש לה ועבד דממאנת בחבריה והדר ואזיל ונסיב לה, אבל לענין להתירה לכהן דליכא למיהש להכי לא חלקו בין מיאון דחבריה למיאון דידיה.

¹⁷ דעת הרמב"ם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

המגרש¹⁸ את הקטנה בגט אף על פי שהיתה יתומה כשנתקדשה לו, שאמה ואחיה קדושה או השיאנה לו, כיון שיצאת ממנו בגט הרי היא מדרבנן כשאר גרושה ויש לה כתובה, והוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו, ואסורה לכהונה וצריכה להמתין שלשה חדשים.

דף קח:

ז. הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו לאחר וגירשה זה הכלל כל שיוצאה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו

הממאנת¹⁹ ונשאת לאחר, אחר שמיאנה בראשון, וגירשה השני או מת, מותרת לחזור לראשון שהרי היא כאילו לא היתה אשתו מעולם, ולא עוד אלא אפילו גירשה הראשון בעודה קטנה והחזירה ואחר כך מיאנה בו, ונשאת לאחר אחר שמיאנה בו וגירשה האחר, מותרת לחזור לראשון, שכל היוצאת במיאון אף על פי שקדמו גט למיאון הרי זו כמו שלא נתגרשה ממנו בגט מעולם, ומותרת לחזור לו אפילו אחר שנשאת לשני.

ואם לא מיאנה בראשון אלא הוא גירשה, ונישאת לאחר ומיאנה בו אסורה לחזור לראשון, מפני שיצאת ממנו בגט²⁰, אף על פי שיצאת מן האחרון במיאון, והטעם שדוקא מיאון דידיה מהני אבל לא מיאון של חברו שאם תאמר מועיל מיאון חברו, חיישינן מתוך שמכרת הראשון ברמיזותיו ובקריעותיו שמא ירמוז עליה בעלה בעודה תחת השני שתמאן בו, ותחזור לו כיון שהיא אוהבת אותו רק שהוא גירשה בע"כ, משא"כ במיאון דידיה שהוא רואה שהיא שנאה אותו לא יבא לרמוז לה שתשוב אליו אחר שתנשא לאחר, ואין צריך לומר אם גירשה האחרון או מת שהרי מכל מקום נשואה מדרבנן היתה לו.

¹⁸ שו"ע ונו"כ קנה שם

¹⁹ שו"ע ונו"כ שם

²⁰ הטעם כל שנשאת לאחר אחר הגט יש לחוש שמא יפייס אותה עד שתאמר אני מתחרט בגירושין והיא אוהבו שהרי על כרחו יצאה ממנו, אבל כל היוצאת במיאון ונשאת לאחר לא חיישינן שהראשון פייס אותה למאן בשני דמסתמא כבר פייסה כשהייתה עמו שלא תמאן ולא איפייס, ב"ש שם יג מרש"י

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

וכן אם מיאנה בראשון והחזירה, וגרשה ונשאת לאחר, ונתאלמנה או נתגרשה או מיאנה בו אסורה לחזור לראשון ולקרוביו, שכל שיצאת ממנו במיאון לבסוף דינה כממאנת, וכל שיצאת ממנו בגט לבסוף דינה מדרבנן כמגורשת, שלא יבואו להחליף בשאר גרושה שנתגרשה מקידושי או מנישואי דאורייתא.

ה. כשם שאסורה לו כך אסורה לאחיו ... גזירה אחיו אטו הוא

המגרש²¹ את הקטנה בגט אף על פי שהיתה יתומה כשנתקדשה לו, שאמה ואחיה קדושה או השיאנה לו, כיון שיצאת ממנו בגט הרי היא מדרבנן כשאר גרושה כמו שנתבאר. ואם נישאת לאחר ומיאנה בו אסורה לחזור לראשון, וכן אסורה לאבי הראשון ולבנו ולאחיו כשאר הגרושות אף על פי שיצאתה מן האחרון במיאון. וכן אם מיאנה בראשון והחזירה וגרשה ונשאת לאחר ונתאלמנה או נתגרשה או מיאנה בו אסורה לחזור לראשון ולקרוביו, שכל שיצאת ממנו במיאון לבסוף דינה כממאנת, וכל שיצאת ממנו בגט לבסוף דינה מדרבנן כמגורשת, שלא יבואו להחליף בשאר גרושה שנתגרשה מקידושי או מנישואי דאורייתא.

²¹ שו"ע ונו"כ שם